

Aréna je jeden ze splněných snů

Rozhovor s Petrem Panzenbergerem

Aktuálně vás můžeme mimo divadlo vídat v televizním cyklu Vraždy v kruhu, kde hraje patologa. Dovedete si představit, že byste skutečně dělal tohle povolání?

„Upřímně, nedovedu, protože já mám husí kůži a dělá se mi špatně, jen když vidím něčí zranění. Když se něco stane mně, to nevadí, ale jakmile to je někdo druhý, to mi běhá mráz po zádech. Když jsme tam měli ty nalíčené lidi jako mrtvé, tak jsem si říkal – no to musí být teda práce za všechny peníze! Ale ač je prostředí pitevný samo o sobě morbidní a chladné, tak na place panovala legrace a pohoda.“

Takže předpokládám, že mi řeknete, že jste chtěl být prakticky od narození hercem?

„No jistě! Ale ne, původně to byl ten romantický popelář, bavili mě kovbojové a indiáni...“

...což se vám splnilo...

„To je pravda! Nicméně tehdy mi bylo vysvětleno, že to není zaměstnání. Nade mnou bydlel kamarád, který hrál na housle a já jsem se rozhodl, že budu taky muzikant. Chodil jsem na výběrovou základku, kde jsme hráli na nejrůznější nástroje a zpívali ve sboru. Jenže po přestěhování jsem začal chodit na školu, kde nic takového nebylo, tak jsem se snažil aspoň malovat. No a pak jsem zjistil, že je poblíž dramatický kroužek. Odmala jsem totiž u televize prohlašoval, když jsem koukal na filmy pro pamětníky, že budu jako pan Burian a pan Marvan. A tatínek na to říkával – ale jedině jako oni, žádný průměr!“

Jak si malý kluk vymyslí, že chce být hercem? Co vlastně chce být? Tvář z televize? Nepředpokládám, že sní o tom, jak se bude přetělovat do dramatických postav...

„Ne, to ne, to přišlo až později, se střední školou, jak člověk poznával tu práci. Ale mě se odmala líbily dramatické texty – začínali jsme pohádkami, pak to byly aktovky pro mladé, a už tehdy mě bavilo, jak se člověk na nich může vyblbnout.“

Bavilo vás předvádět se, rozesmávat lidi?

„To mi právě moc nešlo! (*smích*) Mě spíš bavilo sám sebe překvapovat nápady, které se rodily, když se ta zkoušená věc dávala dohromady.“

Hrál jste si „na divadlo“?

„Doma jsem pořád dělal nějaké vylomeniny a různými etudami zkoušel, co mamka vydrží. Vydržela hodně, ale když jsem začal dělat tyhle hlouposti v obchodech, tak řekla dost. Dělal jsem to schválně, protože mě nakupování nebavilo, byl to vzdor v podobě exhibice.“

Zřejmě maminka pochopila, že je o vašem dalším osudu rozhodnuto?

„Jo jo, i když si původně myslela, že půjdu na stavebku nebo na právníčinu. Ale když jsem zjistil, zase přes toho kamaráda s houslemi, že na herectví existuje i škola, tak už jsem nikam jinam nechtěl. A když mě pak rodiče viděli v nějakém představení, tak uznali, že je vidět, že mě to baví, a že to mám rád. Jen mě otec prosil, ať nikdy neskončím jako Izer (*smích*).“

Jaké to bylo, když jste s herectvím začal „doopravdy“, tedy přímo v divadle?

„Konzervatoř nás na mnohé připravila, ale zjistil jsem, že v divadle je víc práce, než bych čekal, pochopil jsem, že je třeba zabrat o hodně intenzivněji. Na škole jsem se učil texty v autobuse, dnes vím, jak je důležitá domácí příprava, která nespočívá jen v tom zapamatování si textu. Začínal jsem v brněnském divadle Polárka, což je divadlo pro děti, kde se hodně hraje, do toho se zkouší a je na to málo času. Taky díky tomu jsem zjistil, že je herectví těžší, než bych čekal. Tím, jak to bylo náročné, jak člověk vlastně nevypnul, to byla pro nás mladá velká škola. Navíc jsme se sami starali o kostýmy, rekvizity. Když jsem za dva roky nastoupil do velké Mahenovy činohry, tak jsem asi musel působit legračně, když jsem se dožadoval toho, že si kostým nachystám sám.“

Už vás herectví něčím zklamalo? Byly chvíle, kdy jste litoval, že jste součástí tohoto prostředí?

„Herectví ne, občas mě zklamali lidi v divadle, ale určitě i já jsem jich pár zklamal. Ale pořád si říkám, že takovou práci člověk jen tak nenajde, myslím si, že tahle branže baví 90% těch, co ji dělají.“

Do jakých rolí jste obsazován? A jaké byste chtěl hrát?

„V televizi je to jasné – to je zloděj, vrah, maximálně jsem se vyšplhal na toho patologa, a to mi ještě říkají, že mám hezky morbidní obličej. Na divadle je to velká všehochuť, tedy kromě princů a klad'asů. Ale je zábava hrát tyhle pazgřivce, nestěžuju si a nemám s tím problém.“

Vystudoval jste JKGO a jaká byla dál vaše cesta?

„Polárka, Mahenka, pak půl roku v Hadivadle, také jsem spolupracoval s Divadlem sedm a půl...“

To jste to tam obešel skoro všechno. Víte, že se říká, že se divadlo dělá dobře, špatně a v Brně?

„Tyhle vtipy na Brno – na tu jedinou osvětlenou zatáčku na Vídeň - padají pořád (*smích*). Zdá se mi, že to město je trochu uzavřené do sebe, je to takový samostatný píseček. Navíc jednotlivé brněnské soubory mezi sebou moc nekomunikují, ne každý se chce bavit s každým. To v Ostravě není.“

A po Brně tedy přišlo Činoherní studio v Ústí nad Labem?

„V Brně mě už nic pořádně nedrželo, tehdejší přítelkyně odjížděla do Ameriky, takže když mě oslovili, byl jsem volný pro přesun do Ústí. Strávil jsem tam čtyři roky, zahrál si téměř ve všem, poznal řadu režisérů, i zahraničních, sáhl si na jiný typ dramatiky. První role, kterou

jsem dostal byla ve hře Obhajoba. Hrál jsem dr. Salače, šílence, který se neustále kroutí, pohybuje se lámavými pohyby, má pejzy jak Henrik Ibsen, takové ty dva křečky až na spodní čelist. Pak následoval Kejchal ve Sněhurce, který byl super, protože jediný jeho text bylo - hepčí, je to pravda! (*smích*).“

Bavilo vás to tam?

„Asi zatím nejvíc. Činoherák je taková rodina, na rozdíl od mých předchozích divadel, kde ty vztahy nebyly vždy ideální, a kde to někdy zasahovalo i do práce. Pak se víc křičelo, než zkoušelo a víc pomlouvalo, než kamarádsky posedělo u piva. I když Činoherák bylo kruté divadlo, byli jsme k sobě nekompromisní umělecky i lidsky. Nic se tam neodpouštělo, ale konflikty si na férovku mezi sebou řešili jen ti, kterých se týkaly. A je to taky trošku šovinistické divadélko, ta mužská ruka je tam cítit (*smích*).“

V jakém divadle jste toužil hrát?

„Snad to nebude znít blbě, ale já jsem měl tři vysněná divadla – Arénu, Činoherní studio a Dejvické divadlo. A říkám si, že dva splněné sny stačí. Teď chci zůstat tady, protože jsem zjistil, že je mi tady strašně dobře a strašně dobře se mi tady pracuje.“

Sezónu jste zahajoval velkou rolí nejednoznačné Rudé tváře – kdo ta postava vlastně je? Máte ji rád, rozumíte jí?

„Já ji rozumím a mám ji rád, strašně mě baví. A o tom to právě je, že se člověk nedozví, kdo to je, protože Rudá tvář hraje řadu rolí a z jeho úst zazní pravda jen jedinkrát, jinak vše, co říká, jsou lži. Ta postava je plná vnitřního boje a sama v sobě se nevyzná.“

Byla to těžká práce?

„Byla, ale kupodivu šla hrozně rychle kupředu, až jsem se někdy divil. Ta role je náročná i kvůli udržení správného rytmu monologů, kvůli rozvřením sil na celé představení díky expresi, kterou v sobě má. Musel jsem si najít místa, kde si můžu odpočinout, kde můžu zvolnit, protože na prvních generádkách jsem byl v polovině hry u konce s dechem, jak jsem tam křičel a lítal s tím oslem, který fakt není lehký (*smích*).“

Můžete prozradit, koho hrajete ve hře Slyšení?

„Hraji roli jménem První kolega, Druhého kolegu hraje kolega Šimon Krupa. Budeme kolegové Adolfa Eichmanna, takové kancelářské krysy SS. Ti, kteří sdělují fakta, komentují dění a vnášejí do hry i humor, mnohdy hodně černý. Taková zrcadla, která postupně s Eichmannem putují až k poválečnému procesu, během něhož byl odsouzený k smrti.“

Myslíte si, že tato tematika bude blízká mladým lidem? Vy sám byste šel na hru o Adolfu Eichmannovi?

„Určitě, tahle témata jsou důležitá a nesmí se na ně zapomínat, nesmí se zapomínat na historii, která mnohdy byla velmi krutá. I proto, aby se třeba už nikdy stejné věci neopakovaly. Když

třeba mí kamarádi viděli jinou hru s historickou tematikou, S nadějí, i bez ní, tak pak říkali, že je dobře, že se takové věci inscenují, a že je to úplně pohltilo.“

Letos vám bude třicet – bude to pro vás nějak přelomový rok?

„Zatím to neřeším, ale blíží se to a v hlavě mi to hlodá čím dál častěji. Kamarádovi se narodilo dítě, tak to já si chci ještě počkat. Ale měl bych asi začít pracovat na stabilitě v životě, čímž myslím zlepšit sociální zabezpečení, aby to nebylo pořád od měsíce k měsíci... Nechávám to otevřené, ono se uvidí.“

Ptala se Alice Taussiková